

למירון, והרי יום של לימוד תורה הוא הרבה יותר]. והוא מה דאיתא במס' מכות (י, א וכו"ה בשבת ל, א) אריב"ל מאי דכתיב שיר המעלות לדוד שמחתי באומרים לו בית ה' נלך. אמר דוד לפני הקב"ה, רבשי"ע שמעתי בני"א אומרים מתי ימות זקן ויבא שלמה בנו ויבנה בית הבחירה ונעלה לרגל, ושמחתי, אמר לו הקב"ה כי טוב יום בחצריך מאלף (תהלים פד, יא) טוב לי יום אחד שאתה עוסק בתורה לפני מאלף עולות שעתיד שלמה בנך להקריב לפני על גבי המזבח.

[נעל חוסר הבנה בערכה של תורה קראוה בתואר 'בהמה', דהיינו משוללת מכל מה שנקרא הבנה ושכל, ורק עיניה לאכול האבוס שלפניה].

המשנה באבות (ג, ב) אומרת, רבי חנינא בן תרדיון אומר שנים שיושבים ואין ביניהם דברי תורה - הרי זה מושב לצים, שנאמר ובמושב לצים לא ישב. ומה הראיה שישבה שאין בה דברי תורה נקראת מושב לצים? מסבירים הרמב"ם והרבינו יונה שהראיה היא מסוף הפסוק, שכתוב כי אם בתורת ה' חפצו וכו', שבגלל שהיה חפצו בתורת ה' לא ישב במושב לצים שאין בו תורת ה'. ומוכח שמדובר על ביטול תורה, ובלי זה נחשב למושב לצים.

ולמה זה מושב לצים? כי הוא לא יודע להעריך את התורה. הרי הבאנו כבר את הגמרא בחגיגה (ה, ב) ובסנהדרין (צט, א), כי דבר ה' בזה ואת מצותו הפר, זה שיכול לעסוק בתורה ואינו עוסק. אז הגמ' אומרת במפורש שזה בזיון! כל המושג של מושב לצים - זה לבטל חשיבות של דבר, ולא להעריך אותו, וממילא אדם שמתבטל ולא עוסק בתורה ולא מעריך אותה זה נקרא **מושב לצים**! זה דבר פשוט מאד.

ומי בן תורה אשר יהיה מוכן לשלם מחיר יקר כזה להקרא 'עם הארץ' ו'לשבת במושב לצים'.

תהילים, או לימוד תורה

ובכלל, יש לנו פה טעות בעיקרם של דברים, שהרי נוסעים כדי שזכות רשבי" תגן להוושע בתפילה, ונספר, לאחר נישואי היה במשפחה שלי צרה מאד גדולה ונכנסתי למרן הרב שך זיע"א, והרב שך מייד סנט בי, נו, ומה אתה עושה??? (הוא ידע מה תהיה התשובה) אמרתי לו, אני יושב כל היום ובוכה בתהילים. לזה הוא חיכה, ואז הוא גער בי, בן תורה כבר מותר לו לדעת שגמרא עוזרת לא פחות מתהילים! אומרים כמה פרקים, ומיד הולכים ללמוד.

סיפרתי את זה פעם בקרית ספר, ופנה אלי איזה אברך ואמר לי, תשמע, אל תהפוך את העולם עם סיפורים שאתה ממציא, כל העולם יודע שכשיש צרות - בוכים בתהילים מה אתה מספר סיפורים... אני ישאל את הרב'ה שלי רבי חיים קנייבסקי, ונראה מה דעתו בענין. טוב, זכותך... הוא הלך לר' חיים קנייבסקי ושאל אותו, ר' חיים אמר לו תגיד פרק אחד ומיד תלמד. הרב שך עוד נתן לי כמה פרקים... ר' חיים נתן לו רק פרק אחד - ומיד תלמד.

זכינו שבשנה זו יצאו ראשי הישיבה במכתב מיוחד בבקשתם להמשיך וללמוד תמידין כסדרן, גם על חשבון שמפסידים את הנסיעה למירון, וביותר שזכינו שעטרו את מכתבם בחתימת מרן שה"ת ומרן רה"י שליט"א.

וכאן הבן שואל מה נשתנה שנה זו מכל השנים, ולמה כעת יצאו במכתב מיוחד.

וטרם נענה על שאלה זו - נברר קודם סוגיא דשמעתא מה דעתם של גדולי ישראל **לבני הישיבות** האם לנסוע או להמשיך ללמוד.

והנה מרן פוה"ד הגר"י קרליץ זצ"ל מביא בחוט השני הלי כבוד אב ואם, את לשון החזו"א שתמה וכי סוגרים את הגמ' ונוסעים למירון, (עיי"ש רמ, קט - ובשעה"צ קלג). [וראו להדגיש שאין כאן ח"ו שום כוונה להמעט בערכה של תפילה בקבר הרשב"י במירון, אלא כדוגמא מה שקראנו השבוע קדושים תהיו ואחז"ל (מד"ר ויקרא כד, ט) יכול כמוני ת"ל כי קדוש אני, קדושתו למעלה מקדושתכם].

ואם החזו"א רק אמר בלשון תימה שת"ת כנגד כולם ובשביל זה לא סוגרים את הגמ'. אכן מרן הרה"י הרב שך זצוק"ל הגדיל, עד שכתב על אלו שנוהגים הפוך, כי זו הנהגה שנובעת מהשקפה של עם הארץ. (ידוע שבהליתו של מרן הגרש"ז אוירבך זצ"ל אמרו בהספד שבביתו התואר הכי נחות היה עם הארץ). וכך כתוב בספר מחשבת מוסר (לפי אחרי מות - קדושים עמ' תכה) אין הערכה לדברים, החזו"א היה מהדר במצווה, ולא נסע, ואנו ע"ה, ולא יודעים איך להעריך את הזכות לבני הישיבה לשבת וללמוד, ואיננו מעריכים כראוי את התורה, [מלבד מה שעוררו שבדורינו יש בעיות קשות של צניעות עד שרבי אליהו לופיאן זצ"ל (מובא בלב אליהו חומש דברים עמ' רכט - רל) שיש להרגיש ולהשתתף בצערו של רשבי" שיש לו מהנסיעה כיום אליו - ואף כי יש שאמרו שבשנים האחרונות השתפר בהרבה מ"מ לכלל קדושים תהיו רחקה הדרך].

והנה מהיכן למדנו שחוסר הערכה לתורה מקנים לבעליו תואר 'עם הארץ' אכן עיין בשו"ע אה"ע (ב, ו) במש"כ הרמ"א על הנושא בת עם הארץ ועל בנותיהן הוא אומר ארור שוכב עם בהמה, והביא ה"ט"ז את פרש"י שדומו' לבהמה שאין להם לב להבין כי היא חייך ואורך ימים, וביאר ה"ט"ז פירוש לדבריו, דטבע הנשים יבטלו בעליהן מן התורה, בשביל שהם סוברים שמכח זה יתעסקו בסחורות ויהיה טובות העוה"ז משא"כ אם יתעסקו בתורה יהיה להם רק עוה"ב, וזה לא נכון אלא היא חייך בעוה"ז ואו רך ימך לעוה"ב.

זוהי השקפה של בת שגדלה בבית 'עם הארץ' חוסר הערכה וחשיבות של העוה"ז בתורה, וכ"ש בן תורה שלא יודע ערכה של תורה, ויכול לסגור הגמ' גם בשביל זה, [ונבחן את עצמינו אם יוכל להשיג באותו זמן עשר מליון דולר, האם יפסיד את זה ויסע

נואין את נפשינו כלל להכנס כעת לסוגיא זו של תפילה, שהוא נושא בפני עצמו, אלא לדעת מה רב כחה של תורה להווע. ועיין ברוח חיים להגר"ח מואלוז'ין עמ"ס על המשנה (ב, ח) מרבה תורה מרבה חיים המעשה מאדונינו ה"י, ואין לתאר כח של תורה, וביותר של רבים בישיבה.

ידוע שבזמן קריאת התורה עושים 'מי שברך' לחולים, ולמה דוקא אז? כיון שיש זכות של תורה וזה עת רצון. וכן ידוע שזמן של סיום מסכת זה זמן להתפלל, וכן אחרי שלומדים סדר בהתמדה - התפילה מתקבלת כיון שבזמן לימוד התורה זה עת רצון. והרב שך מוסיף - לא פחות מתהילים. אמנם יש ענין בתהילים, אז אומרים כמה פרקים אבל לא לבזבז על זה יום שלם... אז באמת צריך להשתתף בצערו של רבי שמעון בר יוחאי, לא לזה הוא התכוון ולא את זה הוא רצה, הוא לא רצה שייגרם כזה ביטול תורה.

הרב מבריסק אמר על ענין אחר, בואו ונלך בראש ישר: אם כל אחד יתבונן בעצמו ויחשוב מה הקב"ה רוצה ממני? [הרי קשה להניח שהוא רוצה שתהי' מבין יותר מהחזו"א, ויותר מהרב שך ויותר מכל ראשי הישיבות...] אז מה אתה חושב, שאם תעשה את רצון הקב"ה לא יקבלו את התפילות שלך, ואם תעשה נגדו אז התפילות כן יתקבלו לרצון?! זה הרי מחשבה הגובלת באפיקורסות הרי הקב"ה לא רוצה את זה, וגדולי ישראל אומרים במפורש שתשב ותלמד! [ואולי גם זה בכלל מה שאחז"ל בסנהדרין (צט, ב) דאמרי מאי אהני לן רבנן ופרש"י והם אינם יודעים שהעולם קיים עליהם].

נו... אז יש כאלו שמתחכמים, בין כך אני לא לומד... אבל אז מגיע להם שתי סטירות לחי...

וכעת נבוא לשאלה הראשונה מה יום מיומים ומה נשתנה השנה הזו, והתשובה ע"כ פשוטה ונמצאת במכתבם של שני הרועים מרן שה"ת ומרן רה"י שליט"א לאחינו בני"י יושבי ארה"ק מפסח שני ש.ז. שהרי אין לנו לשכוח את גודל הנס בארצ"י אשר הנגע והמכאוב של חולי הקורונה כמעט נגמר ובפרט שעדיין יש הרבה מדינות שהמצב נורא, וא"כ חייבים אנו להביא 'מנחת תודה' והוא ע"י שיוסיפו חיילים בידיעת ושקידת התורה, [ועוד הוסיפו ובשכר זה תמשך השמירה עלינו ותמשך לכל הגולה כולה]. ונאחז בשפולי גלימא דמרנן שליט"א, ונאמר הרי התורה היא 'בת המלך' (כמבואר בכמה מקומות ובמד"ר ריש תרומה) וכי זו היא מנחת תודה שלא לכבד ולהעריך את בת המלך כראוי, ואולי זה גם נחשב קצת חוסר כבוד למלך עצמו.

וכי נהיה מאלו שכתוב עליהם בתהילים (קו, יג) מהרו שכחו מעשיו - לא חכו לעצתו. רגע של מחשבה - רגע של אמת!

כי מכבדי אכבד

הגאון ר' אהרן קוטלר במשנת ר' אהרן (ח"א, עמ' נג) מאריך בחיוב הכבוד לתורה ואהבתה. קודם כל, **התורה בשרשה העליון היא מציאות ממש**, ומציאות זו קיימת עוד קודם בריאת העולמות, ואדרבה, לפי המציאות הזו נבראו כל העולמות, אסתכל באורייתא וברא עלמא.

ואח"כ הוא מביא, "ובזה הלא מאיר בפנינו ענין כבוד התורה ואהבת התורה, שהם מיסודי התורה בפנים חדשות, ואיתא במרגניתא דבי רב: תורת ה' תמימה עומדת לפני האדם בשעה

שהוא עוסק במשנתו ואומרת, ה' עמך גבור החיל! הנה באתי ללמדך, על כן יצאתי לקראתך לשחר פניך ואמצאך. אשריך אם תזכרני! אשריך אם בלבך תצפני! אשריך אם תקיימני, אשריך אם תשמיעני ובכל יום בי יהיו זממיך, כי בי ירבו ימך.

דהיינו שהתורה עצמה שהיא מציאות ממש אומרת - אני מלמדת אותך, אני נותנת לך בינה, אני מרוממת אותך! אני אוהב אותך ואהבת תורה זה ומשחרי ימצאוני. זאת אומרת שע"י כבוד התורה ואהבת תורה זה לא סתם שאני לומד כמו שאני מבין, אלא התורה באה לעזור לי!!!

ונצייר לעצמנו דרך דוגמא, יש היום ראשי ישיבות ששמעו את הרה"י ר' שמואל רוזובסקי בעצמו. הם כבר קצת מבוגרים. יש כאלו מהתלמידים, ויש כאלו שרק קראו בספר ולא תמיד מצליחים לרדת לעומק דעתו. נתאר לעצמנו שיבא ר' שמואל בעצמו ויאמר, אני רוצה להגיד לך מה שאני אמרתי! הוא ימסור שיעור, כולם ירוצו אליו...

התורה בעצמה באה ואומרת אני רוצה ללמד אותך! אתה רוצה להבין את מה שאני אמרתי? הנה באתי ללמדך! אבל בתנאי שתכבד אותי, 'כי מכבדי אכבד ובוזי יקלו'. ועל זה הוא מביא את הגמ' (מגילה לב, א) א"ר פרנך א"ר יוחנן, כל האוחז ספר תורה ערום נקבר ערום וכו' אמר אביי בלא אותה מצוה, דהיינו שאם קרא בו - אין לו שכר מן הקריאה, דכיון שלא נהג בכבוד הראוי למצוה, הוא איבד את זכות המצוה של לימוד התורה, דהעדר היחס הראוי לתורה, ואפילו שלא בשעת הלימוד - פוגם בעצם הלימוד. וכן כל המבטל את התורה בשעה הראויה ללימוד - יש בזה חשש של דבר ה' בזה כדאיתא בחגיגה וסנהדרין שם.

וצריכים לדעת, יש פה שני דברים שעל ידם זוכים לקנות תורה. לכבד את התורה, ולאהוב אותה. לכבד - זה פשוט, אל תבזה אותה!!! אל תמכור אותי בשביל שכל רגע תסגור את הגמרא!

כשלמדנו בישיבה בחברון היו אומרים, יש אחד שבשביל כל שטות עוזב את הלימוד, אבל הוא מקפיד מאד לתת נשיקה לגמ' בכל פעם שהוא סוגר אותה. ויש אחד שלא עוזב את הבית מדרש, צועק וצועק בלימוד, ודופק על הגמ' ומרביץ לה... זה אולי כואב לגמרא, ואולי גם לא ראוי לנהוג כן אבל היא תתן לו נשיקה... נאמנים פצעי אוהב - כך אמרו שם.

אלו שנותנים לה נשיקה והולכים זה נעדרות נשיקות שונא, היא לא צריכה את זה. לא חסר לה נשיקות. היא רוצה שיאהבו אותה. בזוהר כתוב שנשיקה זה הידבקות רוחא ברוחא, זה לא סתם לנשק זה להיות דבוקים רק בה.

הג"ר ראובן גרוזובסקי מביא בהקדמה לברכ"ש ח"ב בשם ר' ברוך בער שהתורה אוהבת את מי שאוהב רק אותה ולא דברים אחרים. מה אהבתי תורתך? כל היום היא שיחתי! בלי אהבה ובלי כבוד, למה אפשר לחכות...

והרי הימים האלו ימי הכנה למתן תורה - וכי לזאת הכנה יקרא!?

שריפת החומר מביאה אור

הגאון ר' ירוחם אולשין מביא את ר' זונדל מסלנט, כי על ידי העמל, ניכר אהבתו ותשוקתו של אדם לחכמה. היום, הקימו כל מיני אידיאולוגיות חדשות, לא ללמוד יותר מידי מי יודע מה יקרה... לא להתאמץ יותר מידי... פעם היו נערוין אולי אני לא

מתאמץ מספיק, והיום יש נערוים אלי אני מתאמץ יותר מידי... החליפו את הנערוין, אז לא הרווחנו כלום, כי עוד הפעם אתה בעצבים, אז מה ההבדל... לפחות תלמד.

בלי עמל - אי אפשר להצליח, וכל אחד מבין את זה! רק לא להפריז מעל כוחותיו בגוף ונפש.

יש ספור ידוע על הגי"ר יעקב ספסל הווישקער עילוי! היו לו בעיות עם הריאות. ובישיבת ראדן, לא היה מיטות לכל הבחורים, ורק הבחורים המבוגרים קבלו מטה. הצעירים לעומתם היו ישנים על הרצפה על מצע. וסיפרו לחפץ חיים שעומד להכנס פה הווישקער עילוי שהוא מיוחד במינו, אך צעיר לימים, והוא סובל בראות ואם הוא יישן על הרצפה - זו סכנה בשבילו, אז הוא צריך לקבל דין של מבוגר שיכול לישון על מטה, וכך הוא יוכל להיות אחד מגדולי ישראל!

אמר החפץ חיים, אם הוא עומד להיות אחד מגדווי, אז הוא צריך לישון על הרצפה! שהרי כך כתוב במשנה (אבות ו, ד), פת במלח תואכל וכו' ועל הארץ תישן, אז אוי ואבוי אם הוא לא יישן על הרצפה. אלא מה, אתם חוששים לבריאותו, אז נתפלל עליו!...

וכך הוה. הוא ישן על הרצפה, ותפילת החי"ח התקבלה, ולא קרה לו שום דבר והוא זכה להיות הוישקער עילוי.

הגמרא בשבת (לג, ב) אומרת, שכשיצא רבי שמעון מהמעה, שמע חמיו רבי פנחס בן יאיר ויצא לקראתו והכניסו למרחץ, הוא ראה את הבקעים בגופו של רבי שמעון ובכה, אוי לי שראיתך בכך!!! אמר לו ר"ש אשריך שראיתני בכך, שאם לא ראית בי כך לא מצאת בי כך! הוא צועק אוי לי ובוכה, ורי שמעון אומר אשריך ומחידך. כל הרי שמעון הגדול, (שבשביל זה גם נוסעים למירון בגללו) זה בגלל שהוא היה בצער מערה! בלי עמל אי אפשר!

ידוע שבלי"ג בעומר עושים מדורות. ולמה? הפשט הפשוט הוא בגלל שכתוב בזהר שבזמן פטירתו של רשב"י היתה אש גדולה סביב הבית. אבל אולי אפשר לומר טעם נוסף: כשורפים את החומר - נדלק האור. וגם אצל בן אדם זה כך, כל כמה שמפחיתים את החומר - אור התורה מאיר יותר חזק.

יש גמ' מפחידה בסנהדרין (קיא, א) וראיתי את זה בדרשות של הגה"צ ר' ראובן קרלינשטיין זצ"ל תניא, רבי סימאי אומר נאמר יולקחתי אתכם לי לעם' ונאמר 'והבאתי אתכם אל הארץ', מקיש יציאתן ממצרים לביאתן לארץ מה ביאתן לארץ שנים משישים ריבוא (שמכל ששים ריבוא שיצאו ממצרים נשאר רק ב' אנשים, יהושע וכלב) אף יציאתן ממצרים שנים משישים ריבוא, דהיינו שכל שנים מתוך הששים ריבוא שיצאו ממצרים הם היו שארית של ששים ריבוא! אמר רבא! וכן לימות המשיח ופרש"י שלא ישארו מכל ס' ריבוא אלא ב'. זה מבהיל!

אין לנו חלק בנסתרות להבין דברים, איננו יודעים מהו הזמן של בעתה או של אחישנה, אבל דבר אחד ברור: כל אלו שלא מחזיקים באמונה, והופכים את זה לדבר טבעי - הם מסכנים את עצמם! הם מפסידים מלהיות בזמן המשיח, זה הפסד גדול וחבל.

ואם אנחנו מכירים ביד ה', הרי אנחנו חייבים לו הכרת הטוב! וכי היה לנו נחמד להיות שנה שעברה במצב הזה? אם זה בבית או בשמש או עם מסכות!! צריך להגיד תודה! ואיך אומרים תודה

לה? כמו שה' רוצה לא רק להגיד מזמור לתודה או נשמת. תבצע את זה למעשה! שב תלמד.

החברה'מן והמתמיד

הגי"ר שמשון רפאל הירש מדבר בפרשה הקודמת אחרי מות על שני השעירים. עומדים להם שני שעירים, אחד לה' ואחד לעזאזל. שוים בתואר, שוים בקומה, שוים בדמים. אפילו אחים תאומים לא חייבים להיות כל כך דומים. עכ"פ, מה חושבת הבהמה של העזאזל? היא רואה את חברתה קוראים עליה לה! ומיד שוחטים אותה, והיא עדיין חיה. זורקים את הדם של חברתה - והיא עוד חיה. עושים את כל העבודות - והיא עוד חיה.

אחי"כ היא מגיעה למקסימום שבהמה יכולה להגיע... היא הולכת לטיוול! ולא לבד... יש לה מדריך טיולים, איש עתי מדריך אותה... והיו מלבישים לה גם עניבה אדומה יפה!... פלאי פלאים! הבהמה הזו מרגישה ברום עולם. והיא הולכת. וכתוב בחז"ל שכל כמה מטרים יש לה גם מים, היא לא צריכה לצום... עד שהיא מגיעה לפסגה. מהי הפסגה? מעלים אותה למעלה למעלה אל ראש הצוק והיא רואה את כל הנוף ואת כל השטח המדברי... והיא בטוחה שאין אפשרות להגיע ליותר מזה! ואז, בבת אחת, דוחפים אותה למטה, ובדרך היא קולטת שהיא היתה רק שער לעזאזל...

אומר על זה רש"י הירש, כך זה גם אנחנו. אתה רואה אחד רשע מצליח, והולך לו בקלות, אל תדאג... זה השער לעזאזל.

פעם הייתי בחתונה של אחד הנכדים של הרב מקריניק זצ"ל. המגיד רבי יעקב גלינסקי זצ"ל בא מקריניק, קראו לו בישיבה יענקלה קריניקר. והיו לו הרבה סיפורים על הרב של העיירה, (הוא היה פיקח גדול מאוד).

ושם בחתונה, סיפר ר' יעקב על עצמו, מה הפך אותו ושינה לו את החיים. כשהוא היה בישיבה קטנה לא היה לו כ"כ חשק ללמוד... ולא כל אחד יכל להסתדר עם יענקלה קריניקר הוא היה פיקח עצום... אז המשגיח שלח אותו אל רב העיירה. הוא מגיע לרב, ושואל אותו הרב בחיבה, יענקליה! אתה יודע בשביל מה קראתי לך? אמר לו, בטח! כי המשגיח בישיבה לא מסתדר איתי, והוא רוצה שהרב יהי המשגיח שלי... אמר לו הרב, יענקליה! לא מתאים לך לדבר שטויות... אז בשביל מה הרב קרא לי? אמר לו, תראה: יש פה דין תורה מסובך מאד ואני לא יודע להכריע... זו לא שאלה של שלחן ערוך, זה שאלה של שכל! אתה פיקח, אז אני רוצה שתעזור לי.

יענקליה הבין שטומנים לו פח, והוא ניסה בפקחותו להימלט מזה... רק רגע, שאל, מי התובע ומי הנתבע? אני לא מוכן להיכנס לתיק של כל אחד... התובע - אמר הרב, זה הנעליים של קריניק. את מי הם תובעים? תמה, את הספרי תורה! מה!! יענקליה, למה אין לך סבלנות?... תראה, הם טוענים כך: שנינו היינו בהמה גסה, שנינו גדלנו יחד במרעה, שנינו אכלנו עשב, ולשנינו היו את כל החסרונות של בהמה גסה אותו הדבר.

יום אחד הגיע אדם חשוב שנראה טוב, שמענו איך שהוא אומר לבעל הבית יש לי בית חרושת לנעליים, אני רוצה עור משובח, תן לי בהמות טובות ואני לא הורג אותם מיד אני מפטם אותם שלשה חודשים עד שהעור משביח, ורק אחי"כ אני שוחט אותם. עשינו חשבון, הרי בין כך בסוף יהרגו אותנו, הרי אנחנו כבר זקנים, וסוף

בהמה לשחיטה... לכל הפחות נהנה בשלשה חדשים האחרונים... הלכנו מהר, הבהמות השמנות והטובות הוא שילם עלינו טבין ותקילין, ולקח אותנו. ובאמת הוא פינק אותנו שלשה חודשים בלי סוף! אבל הרב! מיד לאחמ"כ התהפך הגלגל, הוא שחט אותנו, דפקו עלינו מסמרים, תפרו אותנו, ואנשים הולכים עלינו... ודורכים על כל הלכלוכים ברחוב, אנחנו צריכים לבלוע את כל הלכלוך... ועד כדי כך אנחנו מוקצה מחמת מיאוס, כי כשהולכים לישון מוציאים אותנו לחדר אחר... ואם נקרע משהו, אז סאת היסורים לא נגמרה... הולכים לסנדלר ושוב תופרים אותנו.

והנה, תוך כדי שהלכנו עם הקונה שלנו, הספקנו לראות איך מגיע איזה אחד, הוא לא היה נראה גביר גדול, שמענו שהוא אומר לבעל הבית: אין לי הרבה כסף, אבל אני מעבד קלף לספר תורה, זו מצווה גדולה, תן לי בבקשה! אז הוא נתן לו את אחת הבהמות החלשות... ואנחנו היינו מאושרות, היא המסכנה, ובאמת שחטו אותה מיד. אבל הרב, מאז - העולם שלה השתנה! קודם כל, כשהיא מגיעה - כולם קמים מפניה כאילו היתה בן אדם חשוב... מנשקים אותה! (הרי היא בהמה גסה בדיוק כמונו אותה מנשקים ועלינו דורכים) יש לה ארון מיוחד! ארון הקודש יפה ומפואר, עם פרוכת מבחוץ, היקר והגדולה שנותנים לה ורוקדים לכבודה - זה אין לתאר! והרבנים הכי חשובים מחזיקים אותה, ואם ח"ו היא בלתה קוברים אותה כמו שהיתה אדם ממש. איפה הצדק ואיפה היושר?? הרי שנינו אותו דבר!

ר' יענקלה הרגיש איך שהוא נשאב לסיפור, ואמר לרב, אני רוצה לעמוד לצד של הנעליים, הן צודקות!... למה אתה חושב כך? שאל הרב, ויענקלה הסביר לו כיד ה' הטובה עלינו. אמר לו הרב, אני שומע, בסדר. ואעפ"כ אני חושב שהספר תורה צודק, ואני יסביר לך גם למה: בהתחלה, ישנו הבדל קטן שלא נראה לעין. ספר תורה - צריך לכתוב לשמה, אתה לא רואה את זה, זה במחשבה. אבל בנעליים לא צריך לחשוב כלום, רק לשם להרויח כסף... אין לשמה. ספר תורה, צריך שיהיה קלף דקה מן הדקה וממילא משפשים אותו, ומרדדים אותו ומתקנים אותו יותר. אבל נעליים לא צריך דקות, אדרבה זה גרוע יותר, הם צריכות להיות חזקות שיוכלו לדרוך עליהן, וממילא פחות עובדים על זה.

בהתחלה אמנם, לא ניכר הבדל גדול, הלשמה - בכלל לא נראה לעין. ורק קצת יותר משפשים אותו. אבל לאט לאט מתברר, שהעור הדק והעדין, זה עם הכוונה לשמה, הוא נהיה כלי ראוי לספר תורה. וברגע וכותבים עליו את התורה הקדושה - הוא כבר לא עור בהמה גסה, הוא תורה! הוא בטל לתורה, והוא חלק מן התורה ואת התורה צריך לכבד!

אבל הנעליים - הם באמת בהמה גסה, היה בהמה גסה ונשאר בהמה גסה, וסוף בהמה לשחיטה, ודורכים עליה עד שזורקים אותה לפח אשפה. ספר תורה גם כאשר ח"ו הוא בלה הוא הרי ספר תורה ולכן קוברים אותו בכבוד כמו בן אדם.

יענקליה, יענקליה! אמר לו הרב, דע לך! ככה זה שני בחורים בישיבה, הם יושבים אחד ליד השני, האחד - חברה'מן, יודע מה שחברה'מן יודע, ומתפלל כמו שחברה'מן מתפלל... לעומתו השני, הוא מתמיד יותר, ומשקיע יותר בתפילה לשם שמים, בהתחלה - שניהם נראים אותו הדבר, מה שזה עושה בהתמדה - עושה החברה'מן בכשרון. וכל אחד תופס את המעמד שלו, יש בחור שיודע לארגן דברים, ויש שיודע לרקוד בחתונות לא משנה, בהתחלה ההבדל כמעט לא היה ניכר, ובישיבה לא שמו לב, אבל לאט לאט מתברר, שזה שהיה יותר לשמה, ועבד ועמל ונהיה יותר עדין, ויותר עדין - הוא נהיה זה שראוי לכתוב עליו את הספר תורה, אבל השני - נשאר בהמה גסה. הוא יכול להיות נעלים עד שיזרקו אותו לאשפה.

וכבר ידוע מה שכתב הבית הלוי בביאור דברי הגמ' (מכות כב, ב) כמה טפשאי שאר אינשי דקיימי מקמי ספר תורה ולא קיימי מקמי גברא רבה, שהאדם הוא ספר תורה חי, גופו הוא הגויל והתורה שלומד הם האותיות אשר כתבם על לוח לבך.

היום בחור מחליט אם הוא יהיה ראוי להכתב עליו ספר תורה, או ח"ו לא יזכה לזה. איזה קלף אתה מעבד, על הקלף שאתה מעבד - יכתבו את הספר תורה בשבועות! אם תהיה עדין, ולשם שמים - יכתבו, ואם לא - אז אי אפשר לכתוב. קלף שלא עשוי לשם שמים או לעמול יותר שיהיה ראוי להיות בר הכי - א"א לכתוב עליו ספר תורה.

כבוד זה לזה

העדינות של בן תורה - חייבת להיות. דרך ארץ קדמה לתורה. חייב שיהיה דרך ארץ. ר' ירוחם מדבר על האיסור שהכהן עצמו אסור לשאת גרושה, וכה"ג גם באלמנה ולמה? הרמב"ן אומר בגלל שזה חילול לכבוד הכהונה, כהן צריך לכבד את עצמו. והוא הדין בן תורה צריך לכבד את התורה שבו, הוא נושא שם תורה, בן תורה הוא ספר תורה! וכמש"כ בגמ', כמה טפשאי הני בבילאי דקיימי מקמיה ס"ת, ולא קיימי מקמי גברא רבה. זה ספר תורה חי! צריך לכבד את הס"ת שבו. ומאד החמירה התורה על בת כהן, " את אביה היא מחללת - באש תשרף".

ודרך ארץ קדמה לתורה זה בכללות, ויש בימים אלו את החיזוק כנגד לא נהגו כבוד זה בזה. יש בזה שני ענינים, גם בין אדם לחבירו וגם כבוד התורה.

דרך ארץ קדמה לתורה, כי אם לא יהי דרך ארץ - יהיה חילול כבוד התורה, ואנו יודעים איך שמרן הרה"י מסר נפשו שהתדמית של בחור מארחות תורה תהיה - תורה, יראת שמים, ומידות טובות! מידות טובות זה לחשוב על השני, והרה"י היה אומר שרוב קנייני התורה זה בין אדם לחבירו.

בואו ונחליט שאנחנו מכינים קלף לספר תורה, קלף נאה, משובח, ומהודר, והקב"ה יכתוב עליו דברי תורה. ויה"ר שנזכה, ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים. אמן.

לעי"נ

הגאון המופלא חיים טודרס

בן הגאון ר' יעקב גולדבלט זצ"ל

חתן שיבלחט"א הגאון הגדול רבי מיכל זילבר שליט"א

יגע הרבה ועמל בתורה בטהרה

דמות מופת לשקידה ואהבת תורה ודקדוק במצוות

לעי"נ

האשה הצדקנית מרת רבקה מייטע ע"ה

א"ח להגה"צ רבי חיים טודרס זצ"ל

ובת הרה"ג אברהם ישראל מודכי גליס זצ"ל

אשר עמדה לימין בעלה ומנעה ממנו כל עול

כדי שיוכל ללמוד וללמד, ויראת ה' על פניה כל היום

ניתן לשמוע את השיחה ביום שלישי בערב ולאחמ"כ בשידור חוזר בקו השיחות שמספרו 074-740-3629

ע"מ שנוכל להמשיך בהפצת תורתו של מורינו המשגיח שליט"א, אנו זקוקים לעזרת הציבור

לתרומות והנצחות: 054-843-6282

לקבלת הגליין במייל: 4166058@gmail.com